

سپیمای زن در ایستادگی، تدبیر و امید

(مجموعه دیدگاه‌های
دکتر حسن روحانی
درباره زنان)

ریاست جمهوری

معاونت ارتباطات و اطلاع‌رسانی

مرکز پژوهش، سنجش و اسناد

۱۳۹۶

سرشناسه: روحانی، حسن، ۱۳۲۷ -
عنوان: نام پدیدآور: سیمای زن در آیین تدبیر و امید (مجموعه دیدگاه‌های دکتر حسن روحانی درباره زنان) / معاونت ارتباطات و اطلاع‌رسانی، مرکز پژوهش،
سنجش و اسناد: گردآوری و تدوین: جلیل قاسمی؛ زیر نظر: کاظم مزینانی؛ ویراستار: منوچهر بشیری زاد.
مشخصات نشر: تهران: ریاست جمهوری، مرکز پژوهش، سنجش و اسناد، نشر جمهوری ایران، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۸۸ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۰۶-۵۲-۱

وضعیت فهرست نویسی: فیا

عنوان دیگر: مجموعه دیدگاه‌های دکتر حسن روحانی درباره زنان

موضوع: روحانی، حسن، ۱۳۲۷ - -- دیدگاه درباره زن

موضوع: روحانی، حسن، ۱۳۲۷ - -- پیام‌ها و سخنرانی‌ها

موضوع: زنان در اسلام

شناسه افزوده: قاسمی، جلیل، ۱۳۵۲ -، گردآورنده

شناسه افزوده: مزینانی، کاظم، ۱۳۲۸ -، زیر نظر

شناسه افزوده: بشیری زاد، منوچهر، ۱۳۴۰ -، ویراستار

شناسه افزوده: ایران، ریاست جمهوری، مرکز پژوهش و اسناد، نشر جمهوری ایران

شناسه افزوده: ایران، ریاست جمهوری، مرکز پژوهش و اسناد

رده: کنگره: ۱۳۹۶ س ۹۷۲۷/۷۹ DSR

رده: بدی: ۹۵۵/۰۸۴۴

شماره کتابشناسی: ۵۰۰

نشر جمهوری ایران

مرکز پژوهش، سنجش و اسناد ریاست جمهوری

عنوان اثر: سیمای زن در آیین تدبیر و امید
(مجموعه دیدگاه‌های دکتر حسن روحانی درباره زنان)

زیر نظر: کاظم مزینانی

گردآوری و تدوین: جلیل قاسمی

ویراستار: منوچهر بشیری زاد

طراح گرافیک و صفحه‌آرا: مجتبی زند

حروفنگاری: لیلا فتحاحیان

ناشر: نشر جمهوری ایران (مرکز پژوهش، سنجش و اسناد ریاست جمهوری)

لیتوگرافی و چاپ: علی ابراهیمی دهشیری

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ اول: ۱۳۹۶

قیمت: ۸۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۶۰۶-۵۲-۱

نشانی: تهران | خیابان لبافی نژاد | بین ابوریحان و دانشگاه | پلاک ۱۶۴ | تلفن: ۶۶۴۰۲۸۳۶

۱. منزلت زنان در فرهنگ اسلامی | ۱۲
- زن از منظر اسلام | ۱۲
- تکريم مقام زن | ۱۳
- نقش ایض جنسیتی | ۱۳
- آورد اسلام، امنیت و برابری برای زنان | ۱۳
- زنان در گمان افراطی، نهج البلاغه | ۱۶
۲. برترین زن تاریخ | ۱۷
- ضرورت الگوپذیری از حضرت زینب (ع) | ۱۷
- حضرت فاطمه (ع) به عنوان الگوی زنان | ۱۷
- حضرت مریم، از زنان برتر تاریخ | ۱۸
- زنان در میدان مبارزات | ۱۹
- چالش‌های احقاق حقوق زنان | ۲۰
- سیمای شیر زنان ایرانی در برگ‌های تاریخ | ۲۱
- تلاش‌های بخش زنان در برابر تحکم تاریخ | ۲۱
۳. فصل بیداری و خیزش | ۲۱
- زنان در سپیده دم قیام ۱۵ خرداد ۱۳۴۲ | ۲۱
- زنان پیش‌تاز مبارزات ضد استبدادی | ۲۲
- زنانی که شهادت را برگزیدند | ۲۲
- تحلی شجاعت زنان، در طلیعه نهضت امام خمینی (ره) | ۲۲
۴. بداندیشی در فهم مقام زنان | ۲۴
- لزوم اصلاح نگرش نسبت به زنان | ۲۴
- ضرورت باور توانمندی‌های زنان | ۲۴
۵. قرائت تعالی بخش امام خمینی (ره) از معنای زن | ۲۶
- نقش تحبیر | ۲۶
- نقش تأثیرگذار همسر | ۲۶
- حضور زنان دوشادوش مردان در صحنه‌های مبارزه و انقلاب | ۲۷

- امام (ره)، احیای سنت حسنه حضور زنان در اجتماع | ۲۸
- نشانه روشن در تساوی زنان و مردان | ۲۸
- دامن بانوان عرصه تعالی و معراج | ۲۹
- رهنمودهای امام خمینی موجب حرکت زنان به سوی فضای باز | ۲۹
۷. نقش زنان در شکل‌گیری انقلاب اسلامی | ۳۲
- تساوی جنسیتی در انقلاب اسلامی | ۳۲
- همراهی و همگامی زنان در پیروزی انقلاب | ۳۳
- گشایش افق‌هایی تازه با رهنمودهای امام خمینی (ره) | ۳۳
۸. دفاع مقدس صحنه‌ای حماسی برای پویایی زنان | ۳۴
- شکوه دفاع مقدس مرهون اراده زنان | ۳۴
- سور شیرزنان سرپل ذهاب در صحنه‌های دفاع مقدس، نماد اراده ملی | ۳۴
- برکت حضور زنان در پیروزی انقلاب و دفاع مقدس | ۳۵
- ممسایان از جبهه رشتگان | ۳۶
- تحکیم خانواده و قابلیت‌های اصلی زنان | ۳۶
- ایثارگری مسرا بانوان | ۳۶
۹. زن اساس خانواده | ۳۷
- مادر، واژه‌ای گران‌سنگ | ۳۸
- زنان و استحکام خانواده | ۳۸
۱۰. توانمندی زنان در عرصه علم و دانش | ۴۰
- حضور امیدوارکننده زنان در عرصه علم | ۴۰
- جامعه ایرانی مزین به زنان فرهیخته | ۴۰
- نسبت حضور دختران و پسران در دانشگاه‌ها | ۴۰
- مقام علمی زنان، نشانه توفیق جمهوری اسلامی | ۴۰
- درخشش زنان در سپهر دانش | ۴۱
- ارتقاء علمی دختران نمادی از اعتلاء جامعه | ۴۲
- مشارکت زنان موجب ارتقاء عرصه‌های علمی و مدیریتی | ۴۲
۱۱. ورزش بانوان | ۴۴
- اهمیت ورزش بانوان | ۴۴
- نگاه تازه به ورزش بانوان در سطوح جهانی | ۴۵
- موانع و الزامات ورزش بانوان | ۴۵
- تأمین امنیت، آزادی و اخلاق برای ورزش بانوان | ۴۶
- ورزش بانوان و لزوم جبران عقب‌ماندگی‌های موجود | ۴۶
- حضور بانوان محبیه ورزشکار در صحنه‌های جهانی، افتخاری بزرگ | ۴۷
- ضرورت ایجاد برابری و عدالت در عرصه ورزش | ۴۷

رفع محرومیت‌ها و تبعیض‌های موجود در عرصه ورزش بانوان | ۴۷

۱۲. اشتغال | ۴۹

ایجاد فرصت‌های شغلی برابر برای زنان و مردان | ۴۹

عزم دولت برای جبران عقب‌ماندگی‌های اشتغال بانوان | ۴۹

زنان تحصیل‌کرده، نیروهای خلاق جامعه | ۴۹

کارآفرینی زنان | ۵۰

۱۳. زنان و حوزه‌های علمیه | ۵۱

حضور زنان در حوزه‌های علمیه، افتخاری بزرگ | ۵۱

مقایسه حضور زنان در حوزه‌های علمیه با گذشته | ۵۱

۱۴. حجاب | ۵۲

باستان‌روایی، الگویی برای همگان | ۵۲

مفاهیم حجاب مسئله‌ای درونی | ۵۲

۱۵. نگاه زن در دولت تدبیر و امید | ۵۵

حضور فعال زنان، تقویت اعتدال، تدبیر و امید | ۵۵

دولت تدبیر و امید، انقلاب اسلامی، مرهون حضور زنان آگاه ایرانی | ۵۵

۱۶. اقتصاد مقاومتی | ۵۷

نقش زنان در اقتصاد مقاومتی | ۵۷

۱۷. هنر | ۵۸

فعالیت‌های هنری بانوان | ۵۸

حضور زنان در عرصه‌های مختلف هنر | ۵۸

۱۸. کشاورزی، روستا و عشایر | ۶۰

تکریم بانوان فعال عرصه کشاورزی | ۶۰

ارزش تساوی جنسیتی در زندگی عشایری | ۶۰

۱۹. آزادی و پیشرفت | ۶۱

پیشرفت‌های زنان ایرانی در مقایسه با کل منطقه | ۶۱

آزادی زنان، ارمغان امام(ره) | ۶۱

۲۰. باور کارآمدی زنان | ۶۲

باور زنان به عنوان تیمی از استعدادها | ۶۲

۲۱. تلاش‌های دولت در جهت تحقق وعده‌ها به زنان | ۶۳

الف. ایجاد فرصت‌های برابر | ۶۳

استفاده برابر از فرصت‌های اجتماعی و نفی تبعیض | ۶۳

تأکید به حضور زنان در سطوح مدیریتی جامعه | ۶۴

پیشتازی زنان در عرصه‌های گوناگون | ۶۶

برابری فرصت‌ها، راهبرد دولت تدبیر و امید | ۶۷

عدالت جنسیتی، شعار دولت یازدهم | ۶۸

مصونیت برابر برای زنان و مردان | ۷۰

حضور بانوان در بازار کار | ۷۱

ب. پرهیز از معیارهای جنسیتی | ۷۱

مشارکت بانوان، عامل حذف فاصله جنسیتی | ۷۱

نگرش فراجنسیتی در پست‌های مدیریتی | ۷۲

نقش معیارهای جنسیتی در دولت | ۷۳

ج. استفاده از تجربه و تخصص زنان در پست‌های مدیریتی و دیگر عرصه‌های اجتماعی | ۷۴

حضور پررنگ خانم‌ها در سطوح سیاسی، علمی، فرهنگی و ورزشی | ۷۴

زنان، سلمان فعال در صحنه‌های اجتماعی، سیاسی و اقتصادی | ۷۴

حضور فعال بانوان در مجلس و شوراهای | ۷۶

حضور ۱۸ نماینده زن در مجلس دهم | ۷۷

استفاده از علم، دانش و هنر بانوان در جامعه | ۷۷

مشکلات زنان - در مسائل اجتماعی و سیاسی انقلاب | ۷۷

سیاست عرصه‌ها برای حضور بانوان | ۷۸

گذر از اندیشه نایب، یادآورنده جنسیتی و متحجرانه | ۷۹

جامعه و بهره‌مندی از توانایی‌های زنان | ۸۰

سازوکارهای استقبال از حضور زنان در عرصه‌های اجتماعی، فرهنگی و... | ۸۱

حضور بانوان در کابینه، معاونت و مدیریت‌های حوزه دولت | ۸۲

ضرورت سپردن بخشی از مسئولیت‌ها به بانوان | ۸۲

مدیریت عرصه‌ای برای بروز شایستگی بانوان | ۸۳

شایسته‌سالاری و گذر از نگاه تبعیض‌آمیز | ۸۱

تساوی فرصت‌ها برای آحاد جامعه | ۸۳

ارتقاء بهره‌وری با تجربه و تخصص بانوان | ۸۴

درخشش چشمگیر زنان در عرصه‌های گوناگون | ۸۴

د. حقوق شهروندی | ۸۵

استمداد از فقها، حقوق‌دانان و... برای تبیین جایگاه و حقوق زنان | ۸۵

نیروی انتظامی ضامن رعایت حقوق شهروندی بانوان | ۸۶

مقدمه

در شبکه، توسعه پایدار و متوازن در هر کشوری با نقش آفرینی و مشارکت اقشار و گروه‌های مختلف اجتماعی به ویژه زنان فعال و پویای جامعه، میسر و محقق می‌شود و نقشش، تک‌بعدی در فرایند توسعه، حاصلی در پی نخواهد داشت. از این رو، زنان باید سازای زنان و مشارکت کامل آنان برپایه برابری و اعتدال در فرایند تصمیم‌گیری و مدیریت جامعه، یکی از پیش‌نیازهای توسعه پایدار محسوب می‌شود.

در ایران اسلامی زنان به اصصای حاکمیت ارزش‌ها و باورهای دینی و قداست و جایگاه خاص آنان در نهاد خانواده و خارج از آن در چارچوب قانون، شرع و اخلاق، از جایگاه ویژه‌ای برخوردارند. در قانون اساسی جمهوری اسلامی هم که منبعث از اسلام و آموزه‌های دین است، جایگاه رفیعی برای زنان تعریف و منظور شده است. اصولاً اسلام حضور، مشارکت و فعالیت زنان را در عین سلامت و حفظ عزت نفس، سازنده و مفید می‌داند و محدودیت زن را در صورتی که به انزوا و تقلیل و فروکاستن شخصیت و عزت وی منجر شود، نمی‌پذیرد.

دولت تدبیر و امید با رویکردی اعتدالی ضمن احترام به کرامت انسانی زنان، همواره بهبود وضعیت و توانمندسازی آنان را در عرصه‌های مختلف علمی، فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی، در فرایند توسعه و پیشرفت

کشور مطمح نظر داشته و با استناد و اتکا به مشی و عمل اعتدالی، حضور و کنشگری آگاهانه زنان را از ضرورت‌ها و پیش شرط‌های توسعه در جامعه می‌داند.

ریاست محترم جمهوری، جناب آقای دکتر حسن روحانی براین عقیده است که «مانه فرهنگ خشونت و نه خشونت فرهنگی، نه فرهنگ تبعیض و تبعیض فرهنگی، نه فرهنگ افراط و نه افراطی‌گری فرهنگی را برای جامعه به‌ویژه زنان نخواهیم پذیرفت». در عمل به این انگاره راهبردی، دولت اعتدال می‌تواند فرصتی تاریخی برای تحقق نقش واقعی زن ایرانی مسلمان فراهم کند. سطره دلگرمی و امیدواری دولت تدبیر و امید برای تحقق نقش واقعی زنان، بیرون دادن آزمون‌ها و رویدادهای بزرگ تاریخی به‌ویژه نهضت امام خمینی (ره) و رازان هشت ساله دفاع مقدس است که در صحنه‌ها و ابعاد گوناگون پایه‌پای مردان به انضای نقش پرداختند. همچنین، در عرصه‌های سیاسی، از جمله شرکت در انتخابات گوناگون و عرصه‌های علمی و دانش‌اندوزی نیز کارنامه‌ای درخشان دارند. اصولاً زن مسلمان ایرانی، سازنده بن‌مایه‌های فرهنگی و اجتماعی کشور است و رگذار در عرصه‌ها و سطوح گوناگون جامعه ایرانی است و باید مسئله زنان را به نوبی مسئله کل جامعه تلقی کرد و نسبت به آن نگاهی راهبردی داشت.

البته در زمینه حضور زنان توانمند کشور در عرصه‌های مختلف و جایگاه واقعی و آرمانی‌شان در جامعه و نیز تحقق خواسته‌های اجتماعی و مطالبات به‌جای آنها، موانع و کاستی‌هایی هم وجود دارد که می‌توان در پیش گرفتن نگرش درست و مطالعه‌شده بر مشکلات و محدودیت‌ها غلبه کرد.

با توجه به موارد فوق و تأکیدات خاص ریاست محترم جمهوری بر جایگاه زنان کشورمان در عرصه‌های مختلف، و اهمیت گفتمان سیاسی دولت‌ها در اعتباربخشی به توسعه متوازن و نداشتن نگاه جنسیتی و تحدیدگر به زن، اکنون که توسعه پایدار برپایه اعتدال و تدبیر و امید وجهه همت این دولت

قرار گرفته، آراء، اندیشه‌ها، برنامه‌ها، محورها و دغدغه‌های ریاست محترم جمهور در مورد این قشر عظیم و تأثیرگذار جامعه از اهمیت و ارزش بسیاری برخوردار است که واریسی و مطالعه آنها می‌تواند چراغ راه و رهنمودی برای مدیران کشور در جهت حرکت به سوی توسعه با بهره‌گیری از توانایی‌های هم‌افزاینده زنان و مردان ایرانی باشد.

مرکز پژوهش، سنجش و اسناد